

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

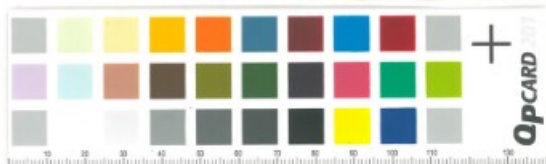
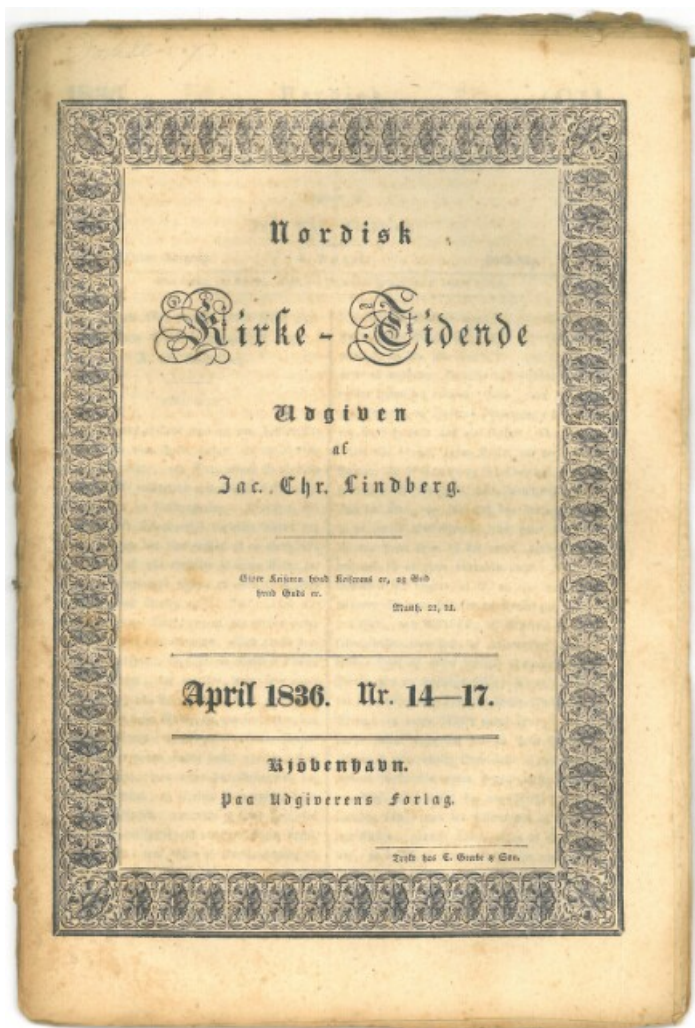
Titel: Nok et Brev til Professor Sibbern fra N. F. S. Grundtvig

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nok et Brev til Professor Sibbern fra N. F. S. Grundtvig", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1836_562-txt-root/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Kirke - Tidende

udgiven af

Jac. Chr. Lindberg

Fjerde Aargang.

24. April

3 Søndag eller Paask.

Man trykker, S. Norsted, Tryk og Udgiveres Forlag hos S. Christen & Co.

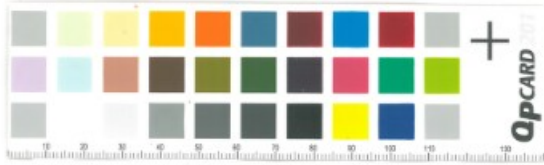
Nok et Brev til Professor Sibbern fra N. F. S. Grundtvig.

De ønsker, at hvert private Jocketh ei maa lide nogen Forandring ved vor æfnelige Tid, og det, mener jeg, mellen os To Gamle, følger af sig selv, som skulde der stor nogen Forandring, maatte det kun blive mere Bred-Berfning end i de sidste 25 Aar, som vi lærde leere at forføre hinanden paa det uoverværende Tein. Hvad betyder mig angaar, da er jeg en gammel Frigdoms-Mand, vant til Medanden, der indgik, som De, staaende mit Hjerte, men sigtede mest efter det, der sikrer Lov og er altsaa lettere at nose end Hvedet, og derfor kan det aldrig saare min Omfængtighed, hvad De i selv er i den sige en min Færd og Læse-Gang, som er Nøget, der ogsaa skal overes, eller man godt lade sig forføre af en Mæd-Mand, der tænker ved hvad han gjør, ved hvad han vil og har sin Færd i sin Nøget.

Naar jeg derfor finder det nødvendigt og temlig at mindlige Deres adænlare Ubillighed med Lindberg, mig og den Sag, vi have stridt og lidt for, da er det slet ikke min Op-gave at sigejaldte den, eller at drage Freden af de Mænd, De kan have gjort, men om muligt at epdage og tilstoppe Røden til en Ubillighed, der, da den ikke naaer til Hjertet, heller ikke kommer dristig; thi kun forsaandt det vil lyttes mig, slet jeg Gavn, og Gavn er, ef-

ter min Uffærd, den rette Mæd-Red for Ungdens Synder.

Saa vil jeg nu som Mønst, fremmer Deres Ubillighed af at De betragter Sagen blot fra Deres indvid velle Gavn - Punkt; thi som snart jeg siller mig paa en lignende, saadanne Sagen samme Udsende i mine Lide. Betrop-ter jeg mig nemlig blot som Sjald og Misfæls-Mand, hvad skulde jeg da lade mig om, tværsidd en theofylt Professor og saadel Posten meer eller mindre kunde fæde sig i min Anførsel en-ten af Verneffe - Vort i sig selv eller Deres Færd til Guddommen, og kunde end Unga-rens Hæfthet, og Visten til at enstake til efter sit Hved, endaa have gjort mig paa-trængende og intolerant, maatte Nærene i Høst med en dyrefærd Erfaring dog vel nu have lært mig baade at være billig og fare i Nøget. Et det nu drøsten gaet op for mig, at en christelig Stats-Mand er et blot og bart ja-velkift Vægreb, der ei har mindste christelig Realitet, og hvor kan virkelig for-standen, naar Lovgæves indførelse sig til en vis „advocates Tugt“ ser hevetlig Dødens Skid, men lader baade Tro og Lærdom være som selv som dret hertelige og ædelige Natur ad-ferer, ser, da sines det fra den indvidue eller Gavn - Punkt rent Daarsk at lerebe sig paa verdiligt Møghed for Troen og paa Lærd om Verdommen, da Man i hestellige Fald kun nodde Medanden til at fælle med sig under Været. Saa vilde har jeg sat mig paa Deres

Kirke - Tidende

udgiven af

Jac. Chr. Lindberg

Fjerde Aargang.

24. April

3 Søndag eller Paask.

Man trykker, S. Norsted, Tryk paa Højesterets Gaard hos S. Christen & Søn.

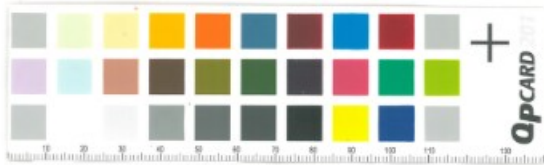
Nok et Brev til Professor Sibbern fra N. F. S. Grundtvig.

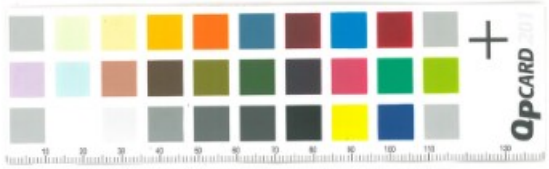
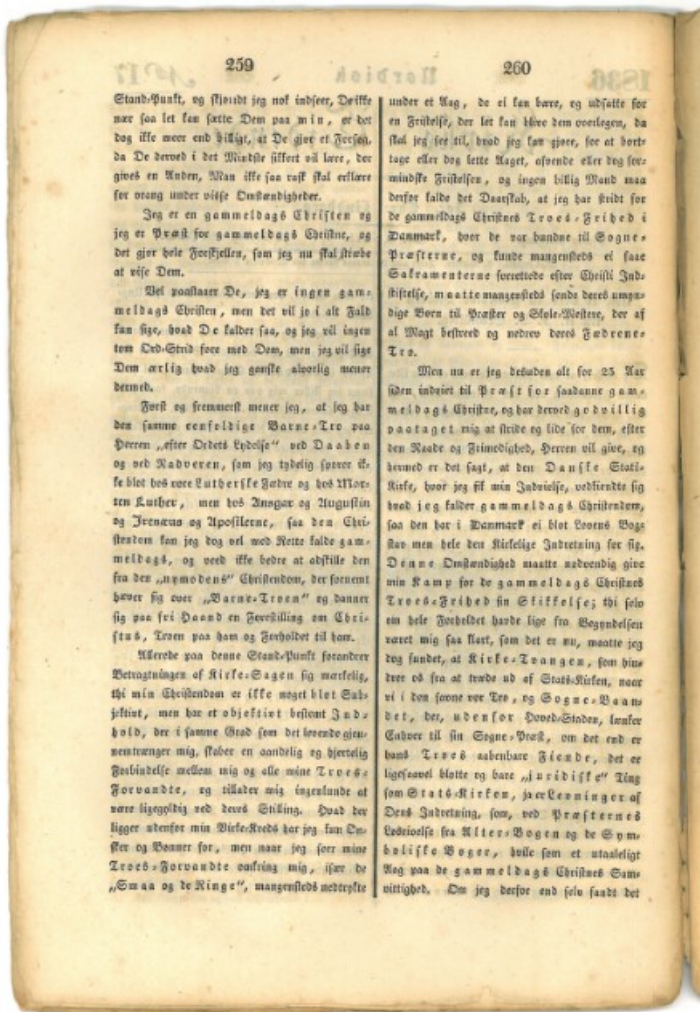
De ønsker, at hvert private Jocketh ei maa lide nogen Forandring ved vor æfnelige Tid, og det, mener jeg, maa det ogsaa, følger af sig selv, som skulde der ikke nogen Forandring, maatte det kun blive mere Bred-Berfning end i de sidste 25 Aar, som vi lærde leere at forføre hinanden paa det uoversende Tein. Hvad betyder mig angaar, da er jeg en gammel Frigdoms-Mand, vant til Medanden, der indgik, som De, staaende mit Hjerte, men sigtede mest efter det, der sikrer Lov og er altsaa lettere at nose end Hvedet, og derfor kan det aldrig faare min Omfængtighed, hvad De i det end eide en siger om min Færd og Læse-Gang, som er Nøget, der ogsaa skal ændres, eller man godt lade sig forføre af en Mæd-Mand, der tænker ved hvad han gjør, ved hvad han vil og har sin Færd i sin Nøget.

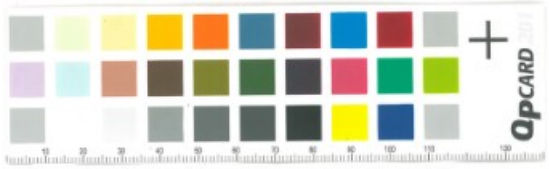
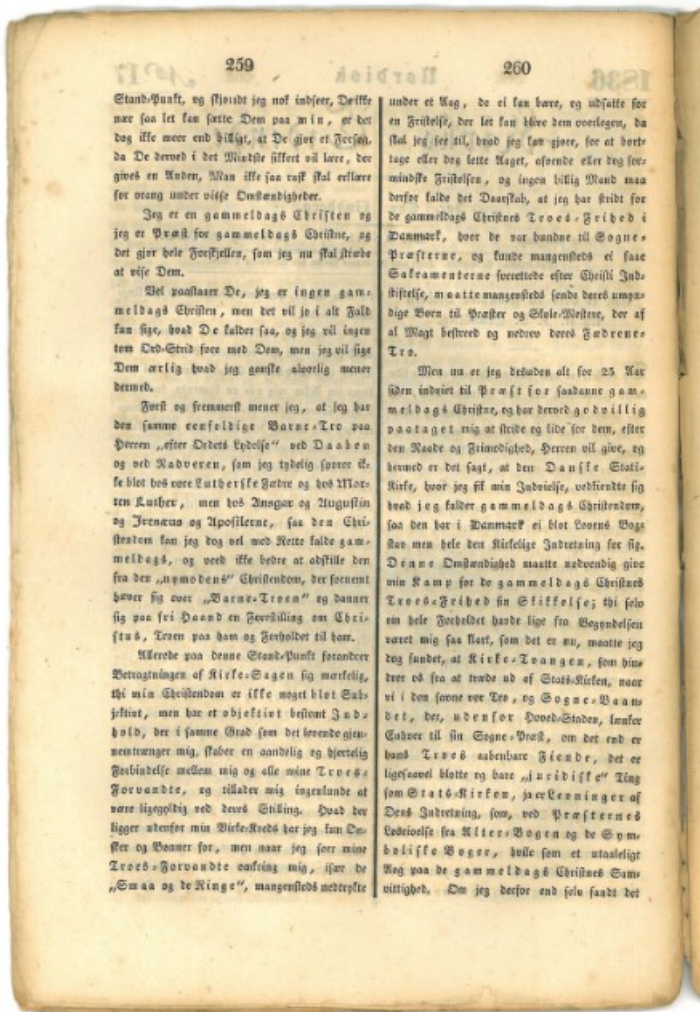
Nar jeg derfor finder det nødvendigt og temlig at modvillig Deres andensare Ubillighed med Lindberg, mig og den Sag, vi have stridt og lidt for, da er det det alle min Op-gæve at gjengjælde den, eller at drage Freden af de Mænd, De kan have gjort, men om muligt at epdage og tilstoppe Røden til en Ubillighed, der, da den ikke naaer til Hjertet, heller ikke kommer dristig; thi kun forsaandt det vil lyffes mig, gjer jeg Gavn, og Gavn er, ef-

ter min Uffet, den rette Mæde-Bød for Ung-dens Synder.

Somligt jeg nu kan sige, kommer Deres Ubillighed af at De betragter Sagen blot fra Deres indvid velle Gavn - Punkt; thi som snart jeg vil sige mig paa en lignende, saadane Sagen samme Udsende i mine Lide. Betrop-ter jeg mig nemlig blot som Sjald og Misfæb-Mand, hvad skulde jeg da lade mig om, tværtimod en theofyll Professor og saavel Værter meer eller mindre kunde fode sig i min Ankuelse om-ten af Verneffe - Vort i sig selv eller Deres Færd til Guddommen, og kunde end Unga-dens Hellighed, og Lyden til at onstale sig efter sit Hved, endaa have gjort mig paa-trængende og intolerant, maatte Nærene i Høst med en dyrefjalt Erfaring dog vel nu have lært mig baade at være billig og fare i Nøget. Et det nu drøsten gæst op for mig, at en christelig Stats-Mand er et blot og bart ja-velkift Vægreb, der ei har mindre christelig Realitet, og hvor kan virkelig for-standen, naar Løngens indfærdet sig til en vis „advocates Takt“ for kongelig Dødens Skid, men lader baade Tro og Lørdom være som selv sin dret hertelige og sandelige Natur ad-ferer, ser, da findes det fra den indvidens eller Gavn - Punkt rent Naarfæd at bevæbe sig paa verdiligt Møghed for Troen og paa Lørd om Verdommen, da Man i helligste Fald kun nodte Medanden til at fælle med sig under Været. Somligt har jeg sat mig paa Deres

besørgeligt at følge Alter. Høgen og
 vette mig efter de Symboliske Bøger,
 ja, om jeg end selv laar i Strid med dem,
 maatte jeg dog, for mine Troes Forsandthed
 Skyld, der ikke er Præster, paaskænt, at
 enten maatte Præsterne tvinges til at
 følge sine Bøger eller de maatte lade være
 at tvinge deres Sogne-Mænd, enten
 maatte Trængsen eller Friheden være
 gjensidig, to eller hvor Sogne-Præst var
 en Pave i sit Sogn, og gjorde den græn-
 lige Færding til Menigheden, at enten skulde
 de ikke ingen Tro have, eller, hvad der
 er det Samme, være rede til at forandre
 den horegang de skiftede Præst.

Men jeg imidlertid, hvad De end tænker,
 saa langti fra selv at ligge i Strid med Al-
 ter, Høgen og vore Symboliske Bøger *)
 at jeg end ikke fæder det besværligt at følge
 dem ligesaa nær, som Jader for mig og
 vore andre gammelsteds Præster, endens jeg
 er vis paa et entværs og Alter, Dog og i
 Læse-Selskabet vilde det være mig umuligt at følge.

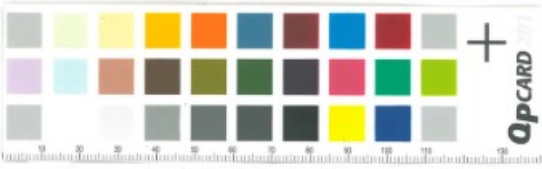
Saa det nu andre Dem, at jeg for-
 gæver for Alter, Høgen og de Symbo-
 liske Bøger og fæder Lindbergs frastig
 Raad derfor nødvendigt og prisfald, skjønt jeg
 af mit Hjerte ønsker, at baade Liturgi og
 Lærdom maatte være frie for alle ærdelige
 Raad, naar, vel at tænke, Kirke-Ordin-
 gerner blev ligesaa frie? Saa vi, under
 disse Dukkendigheder, gaae mere for Fri-
 heden, end afstæbelsen og restene, den er
 vist indertlige Dulle, men at saa den ikke naar,
 da kunde vi fæderne lette Børde, som

*) Saa det end Luthers Katechismus
 for Menigheds Tro og den Augsburg-
 ske Konfession for Protestanternes Tro,
 og naturligt altsamtidig „Portugisiansk Tro-
 staning“, hvorefter end alle de Bøder-Drey
 man opstævret.

vi har loelig Ret til, Medensfor det utaal-
 lige Raag, Medtænksomme vil paalange end
 Dulle Midel skulde heller snarere bringe Med-
 tænderne til at finde sig i Vilighed, end en
 saadan Kamp for almindelig Færd
 eller det Lovlige, som anden er et
 en let Børde og dem et utaaleligt
 Raag, og som der ei behøvet nogen Skærpsin-
 dighed til at forstærke, snart maatte træde i
 Kraft, hvis Friheden ikke gjorde det usubordigt.

Det er vist nok ganske rigtig, at naar
 Regjeringen vil gjøre det kirkelige Forhold frit,
 saa det være et berømt det Samme, hvad
 Medtænderne vil; men dertil tegner det,
 saavdt jeg kan hævne, endnu sit ikke, da det
 noget mere synes, som Regjeringen, behøve-
 met af to forskellige Partier, der begge vil
 herske, kun betænker sig paa, hvilket der
 skal være det herskende, og hvad Valg har da
 vi, uden at sænke paa det Partis Side, hvis
 Forretning vi vil ikke ønske, men saa dog
 taale? Til nemlig det mest alle Parti blot Tro
 til at gjøre et uønsket Forordning i Læ-
 se-Selskabet eller Alter, Høgen, En af de For-
 dringer, Professor Clausen skrevet har skrevet
 paa, da maatte vi træde ud af Stats-Kirken,
 hvad formodentlig vilde gjøres til en for-
 gærlig Færdighed, og saaledes kunde vi da i det
 frædte Danmark, uden at det havde adret
 Regjeringen, en reen Religjions-Forfel-
 gelse, som det dog vel, naar vi skulde det,
 er vore helige Pligt, baade som Menneffer
 og Borgere, om muligt at forebygge. For
 nemlig end Bøge af et Børde til at blive
 Martyrer for vore Tro, da vil netop de
 selv, at Man saa ikke skifte Gud, alle ud-
 sætte de Sorge for vore egen Færdighed og ei
 behøvet fæderne Landet med Blod-
 Skyld.

Men, det har i Danmark, fra Kristend-
 Religjions-Frihed og Vilighed
 Hjem, med Guds Hjelp, heller ingen Tro, hi

besjærligt at følge Alter. Høgen og vette mig efter de Symboliske Bøger, ja, om jeg end selv lærte i Strid med dem, maatte jeg dog, for mine Troes Forsandthed Skyld, der ikke er Præster, påskøde, at enten maatte Præsterne tvinges til at følge sine Bøger eller de maatte lade være at tvinge deres Sogne-Mænd, enten maatte Trængsen eller Friheden være gjensidig, to eller hvor Sogne-Præst var en Pave i sit Sogn, og gjorde den gruelige Færding til Menigheden, at enten skulde de ikke ingen Tro have, eller, hvad der er det Samme, være rede til at forandre den hvoengang de skiftede Præst.

Da er jeg imidlertid, hvad De end tænker, saa langt fra selv at ligge i Strid med Alter, Bøger og vore Symboliske Bøger, at jeg end ikke finder det besjærligt at følge dem ligesaa nøje, som Præst for mig og vore andre gængselige Præster, endens jeg er vis paa et entvort 1) Alter, Dog og 2) Læresystem vilde det være mig umuligt at følge.

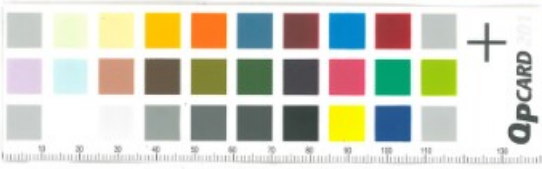
Saa det nu andre Dem, at jeg formyer for Alter, Bøger og de Symboliske Bøger og finder Lindbergs frastille Kamp derfor nødvendig og prisværdig, skönt jeg af mit Hjerte ønsker, at baade Liturgi og Lærdom maatte være frie for alle aarhelige Bødder, naar, vel at tænke, Kirke-Ordingerne blev ligesaa frie? Saa vi, under disse Dukkendigheder, gives mere for Friheden, end afstribelsen af restene, den er vist indertlige Dulle, men at saa den ikke naar, da kunde vi hvedene lette Bødder, som

vi har lovet Dem til, Medensfor det utaalte- lige Kog, Meddanderne vil påslange og! Dulle Midel skulde heller snarere bringe Meddanderne til at finde sig i Vilighed, end en saadan Kamp for almindelig Fred eller det Lovlige, som udenfor er et en let Bødder og dem et utaalte Kog, og som der ei behøves nogen Skærpsindighed til at forstærke, snart maatte træde i Kraft, hvis Friheden ikke gjorde det usubordigt.

Det er vist nok ganske rigtig, at naar Regjeringen vil gjøre det kirkelige Forhold frit, saa det være så hensygt det Samme, hvad Meddanderne vil; men dertil tegner det, saavdt jeg kan hævne, endnu sit ikke, da det noget mere synes, som Regjeringen, behøvet af to forskellige Partier, der begge vil herske, kun betænker sig paa, hvilket der skal være det herskende, og hvad Valg har da vi, uden at sænke paa det Partis Side, hvis Overkomme vi vel ikke ønske, men kan dog taale? Til nemlig det mest alle Parti blot Tro til at gjøre et uvesentlig Forværing i Læresystemet eller Alter, Bøger, En af de Forandringer, Professor Clausen skrevet har skrevet paa, da maatte vi træde ud af Stats-Kirken, hvad formodentlig vilde gjøres til en hellig hellig Færdighed, og saaledes kunde vi da i det freidige Danmark, uden at det havde adret Regjeringen, en reen Religjøs-Forfælgelse, som det dog vel, naar vi skintse det, er vore hellige Pligt, baade som Menneffer og Borgere, om muligt at foretage. For nemlig end Nogle af os Bødder til at blive Martyrer for vore Tro, da vil vi selv de selv, at Man saa ikke skifte Gud, alle udsette de Sorge for vore egen Færdighed og ei behøvede Færdene Landet med Blod-Skyld.

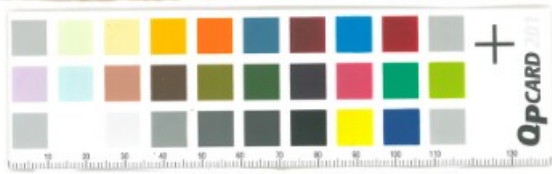
Saa, det har i Danmark, fra Kristendoms Religjøs-Færdighed og Vilighed til Hjem, med Gud hjælp, heller ingen Tro, hi

*) Saa det end Luther's Katechismus for Menigheds Tro og den Augsburg'ske Confession for Protestanternes Tro, og naturligt altsammen "Portogalske Tro Hæder", hvorefter end alle de Bødder-Drey man opførere.

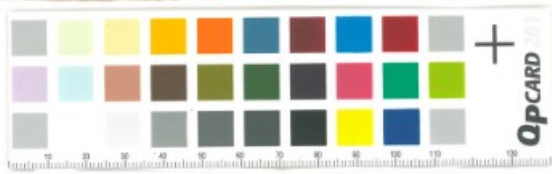
naar det kun bliver klart, at to Partier vil
 undertvise hinanden Tro, det ene under Pa-
 stid af et udryddt Doer, Tro og det An-
 det under Paastid af et særdeeltge Van-
 Tro, men at skal de blive ved Hæstevind af of-
 lige hvad de kalde Hæstevind, gaar netop af
 Hæstevind i Lebet, og Marfen lægges øde; da
 vil Hæstevindene sikkert erklære sig for de
 Hæstevindene af alle Partier: at Troen er
 en lei Sag, hvorefter Man kan skaar den Kl-
 viden til Hæstevind, og Lærdommen er en
 Skole-Sag, der kan bestaa sig selv ved at
 være et Hæstevindens Hæstevind et vindende Vand!
 Og med dette Haab vil vi trods Hæstevind!
 See, min Ven! Dette er hvad jeg her
 kalder Hæstevind-Sagen; og jeg vil ikke engang
 prøve paa, hvad jeg selv agter for umiddeligt,
 med Hæstevind at overbevise Dem enten om Hæstevind-
 heden af mit Troens Begreb eller af mit Hæstevind-
 Kalb, jeg vilde kun stræbe at vise Dem, at jeg
 ved i denne Hæstevind meget godt hvad jeg
 gjør og er derom aldeles enig med mig selv,
 saa der maatte passomme mig en særdeelt Svag-
 hed, om det skulle lystes enten Dem eller no-
 get Menneske at vilse mig et Haab, Hæstevind fra
 mit Stabe, hvor jeg, som under og overfor
 alle den samme Hæstevind jeg træver for mig
 og mine Hæstevind, set Ingen fornæmmer.
 Men enten al Samvittigheds-Tro og
 man sig fra vor Stats-Kirke, eller mine
 Troens Hæstevind, der har Kirke-Loven
 for sig, dog paa en eller anden Maade beholds
 deres Tro i Hæstevind, det er for billigt og saa
 nødvendigt et Hæstevind, at jeg er ved paa,
 den danske Regjering for lange siden vilde ind-
 rummet det, naar ikke det Clausenske Parti
 ved sin hergetlige Hæstevind havde forlan-
 det det, og vil dette Parti, blandt for sin egen
 Hæstevind, vedblive at gøre sin egen Hæstevind, da
 kan jeg ikke se ind i det, som umiddeligt sampe
 for Hæstevindens Hæstevind, skalenge de vil
 mæleunge den til at hævde Hæstevind Hæstevind

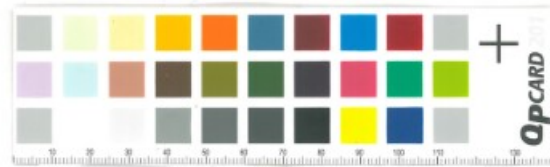
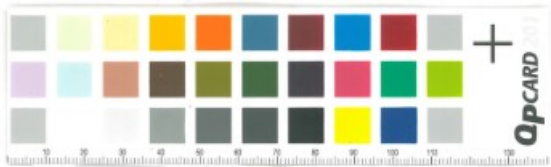
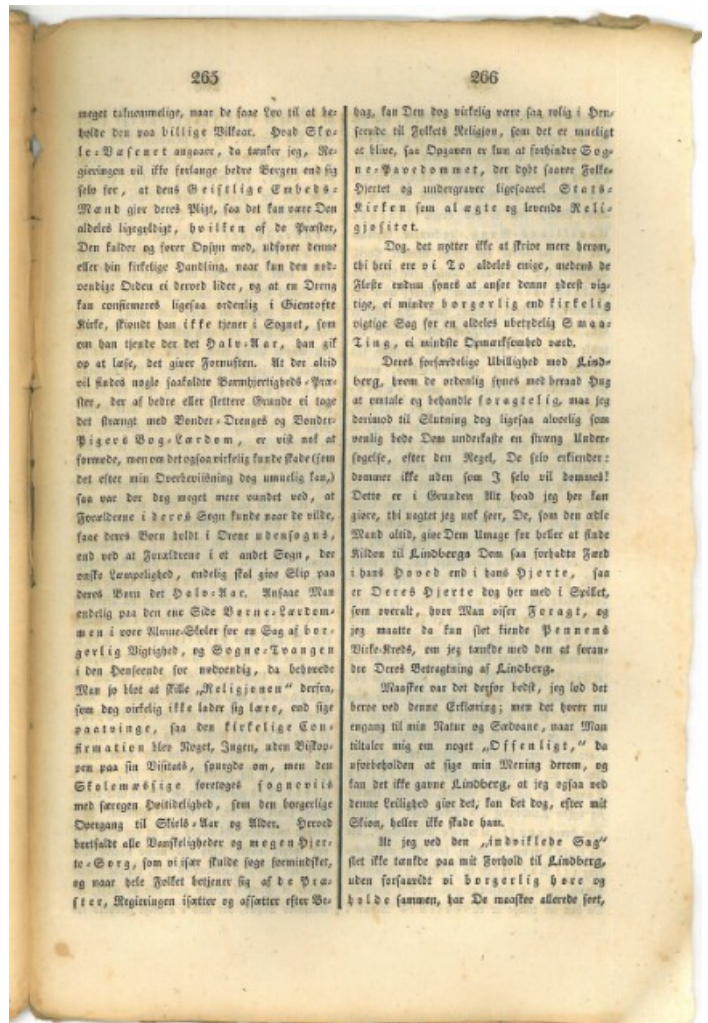
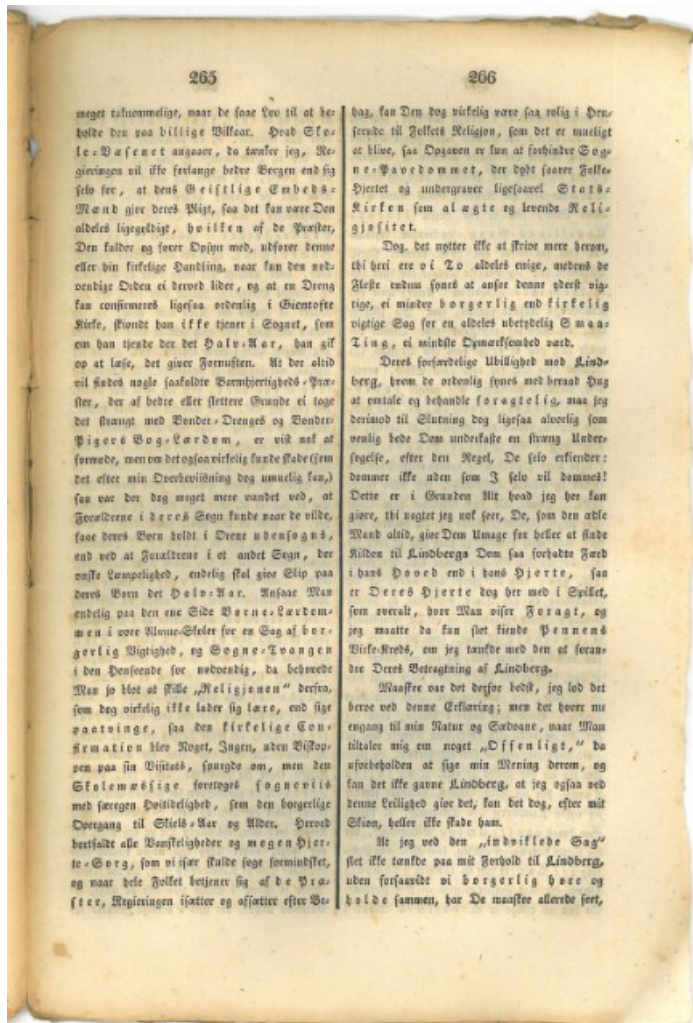
og Samvittighed. De har for Hæstevind Hæstevind,
 naar De ganske forsutter Begrebet om en Stats-
 Kirke, thi det er i sig selv, som en offentlig
 Indretning til paa en ordentlig Maade at af-
 hjælpe Hæstevindens religiøse Træng, ikke blot en afslås
 sig men en ætlig og religiøs Ting, som man
 den ingen „herkende“ Kirke være, inter
 Troens Hæstevind for Samvittighederne; thi da er
 den ikke blot et slemt Hæstevind, men bliver
 efterhaanden en stor Land-Plage, hvoraf Regje-
 ringen saaledes Hæstevind som har latter Hæstevind,
 og hvorefter endver Tro taber sin tidligere
 Hæstevind, da Tro, ligesom som Hæstevind
 og Hæstevind, er en Hæstevind-Sag, der
 ved at passiviseres som Hæstevind, for dædt. Jo
 indteligere jeg derfor erklære at forplante min Tro
 paa mine Hæstevind, des entyngligere vælger jeg
 mig selv at øve minde Troens, og hvem der
 vilde trænge mine Hæstevind til at høre deres Hæstevind
 og Moderens Tro nedover som Hæstevind og
 Hæstevind, dem kunde jeg umiddeligt erklære. Derimod
 elskes Hæstevind ikke et Hæstevind ganske anderledes
 indvendigt end En af os, ser Man let, hvad
 der vindes ved at vilse trænge dem i Troens
 Sager, og der de sigelig Hæstevind andræbes, da
 var var Tro jo slet ikke for dem, men alle
 Landby-Kirker var aldeles overflødige. Det er der-
 for slemt, at Prof. Clausen og hans Hæstevind
 var slet ikke bryder sig om de Mange af Hæstevind
 Hæstevind, der efterhaanden saar ætkehørs Hæstevind
 ne. Hæstevind, og det var endnu værre, at
 Man i Hæstevind ikke sig sig Tid til at be-
 handle en Sag, der var langt anderledes Hæstevind
 sættelig end Hæstevind om Hæstevind; Hæstevind ved
 Hæstevindens Hæstevind; men jeg har det Hæstevind til
 Hæstevindens Hæstevind, at det der-
 for ikke skal være to Hæstevind, for Hæstevind. Hæstevind
 der Hæstevind, da Hæstevind i naturlige Ting In-
 gen kan være til Hæstevind, som saare den, og
 Hæstevindens Hæstevind. Hæstevind umiddeligt
 kan Hæstevind Hæstevind paa en selvtagen Hæstevind
 Hæstevind til Hæstevind Hæstevind, men Hæstevind Hæstevind

naar det kun bliver klart, at to Partier vil
 undertvise hinanden Tro, det ene under Pa-
 stid af et udryddt Doer, Tro og det An-
 det under Paastid af et særdeeltge Van-
 Tro, men at skal de blive ved Hæstevind af of-
 lige hvad de kalde Hæstevind, gaar netop al
 Høden i Lebet, og Marfen lægges øde; de
 vil Hølle-Stemmen skifte erklære sig for de
 Hølle-Mening af alle Partier: at Troen er
 en lei Sag, hvorefter Man kan skaar den Kl-
 viden til Hæstevind, og Lærdommen er en
 Skole-Sag, der kan bestaa sig selv ved at
 være et Hæstevind Hæstevind et vindende Vand!
 Og med dette Doer vil vi trokke Hæstevind!
 See, min Ven! Dette er hvad jeg her
 kalder Hæstevind-Sagen; og jeg vil ikke engang
 prøve paa, hvad jeg selv agter for umiddeligt,
 med Hæstevind at overbevise Dem enten om Hæstevind-
 heden af mit Troes-Begreb eller af mit Hæstevind-
 Kald, jeg vilde kun stræbe at vise Dem, at jeg
 ved i denne Hæstevind meget godt hvad jeg
 gjør og er derom aldeles enig med mig selv,
 saa der maatte passomme mig en særdeelt Svag-
 hed, om det skulle lystes enten Dem eller no-
 get Menneske at vilse mig et Doer, Hæstevind fra
 mit Stads, hvor jeg, som under og overfor
 alle den samme Hæstevind jeg træver for mig
 og mine Hæstevind, set Ingen fornemmer.
 Men enten al Samvittigheds-Tro og
 man vilge fra vor Stats-Kirke, eller mine
 Troes-Hæstevind, der har Kirke-Loven
 for sig, dog paa en eller anden Maade beholde
 deres Tro i Hæstevind, det er for billigt og for
 nødvendigt et Hæstevind, at jeg er ved paa,
 den danske Regjering for længe siden vilde ind-
 rummet det, naar ikke det Clausenske Parti
 ved sin hergetlige Hæstevind havde forlan-
 det det, og vil dette Parti, blandt for sin egen
 Hæstevind, vedblive at gøre sin egen Hæstevind, da
 kan jeg ikke se ind i det, som umiddeligt sampe
 for Hæstevindens Hæstevind, saalænge de vil
 mæle sig den til at hævde Hæstevindens Hæstevind

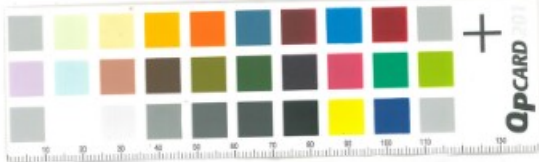
og Samvittighed. De har for Hæstevind Hæstevind,
 naar De ganske forsulter Begrebet om en Stats-
 Kirke, thi det er i sig selv, som en offentlig
 Indretning til paa en ordentlig Maade at af-
 hjælpe Hæstevindens religiøse Træng, ikke blot en afslut-
 sig men en ætlig og religiøs Ting, som man
 den ingen „herkende“ Kirke være, inter
 Troens Hæstevind for Samvittighederne; thi da er
 den ikke blot et slemt Hæstevind, men bliver
 efterhaanden en stor Land-Plage, hvorefter Regje-
 ringen saaledes Hæstevind som det ligger Hæstevind,
 og hvorefter ender Tro taber sin vilgjørende
 Hæstevind, da Tro, ligesom som Hæstevind
 og Hæstevind, er en Hæstevind-Sag, der
 ved at passeres som Hæstevind, forbadt. Jo
 indeligere jeg derfor erklære at forplante min Tro
 paa mine Hæstevind, des entyngligere vælger jeg
 mig selv at øve minde Tro, og hvem der
 vilde trænge mine Hæstevind til at høre deres Hæstevind
 og Moderens Tro vedværet som Hæstevind og
 Hæstevind, dem kunde jeg umiddeligt øffe. Derimod
 elskas Hæstevind ikke et Hæstevind ganske anderledes
 indvendigt end En af os, ser Man sig, hvad
 der vindes ved at vilse trænge dem i Troes-
 Sagen, og der de sigelig Hæstevind andres, da
 var der Tro jo slet ikke for dem, men alle
 Landby-Kirker var aldeles overflødige. Det er der-
 for slemt, at Prof. Clausen og hans Hæstevind
 var slet ikke Hæstevind sig om de Mængde af Hæstevind
 Hæstevind, der efterhaanden saar østbørene Hæstevind
 Hæstevind, og det var endnu værre, at
 Man i Hæstevind ikke sig sig Tid til at be-
 handle en Sag, der var langt anderledes Hæstevind
 sættelig end Hæstevind om Hæstevind, Hæstevind ved
 Hæstevindens Hæstevind; men jeg har det Hæstevind til
 Hæstevindens Hæstevind, at det der-
 for ikke skal være to Hæstevind, for Hæstevind, Hæstevind
 der Hæstevind, da Hæstevind i naturlige Ting In-
 gen kan være til Hæstevind, som saar den, og
 Hæstevindens Hæstevind. Men umiddeligt
 kan Hæstevind Hæstevind paa en selvtagen Hæstevind
 Hæstevind til Hæstevind Hæstevind, men Hæstevind Hæstevind

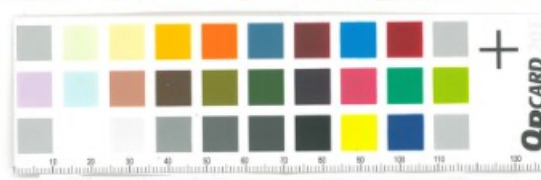
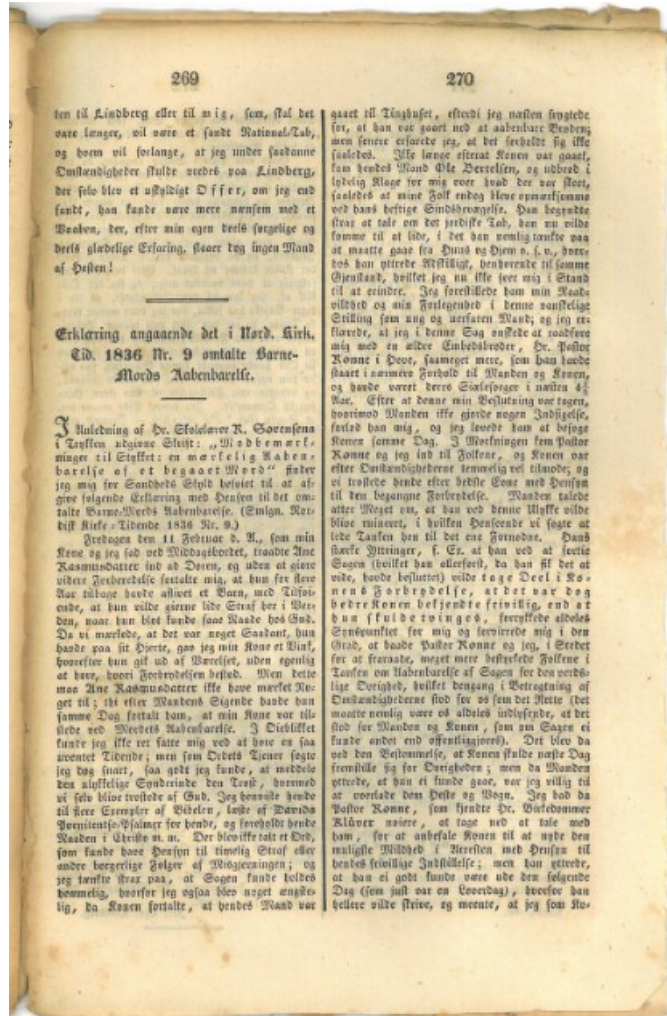
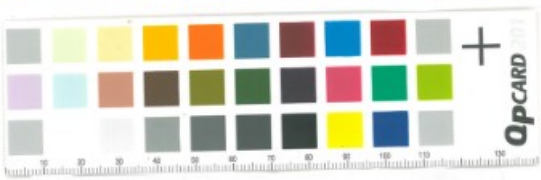
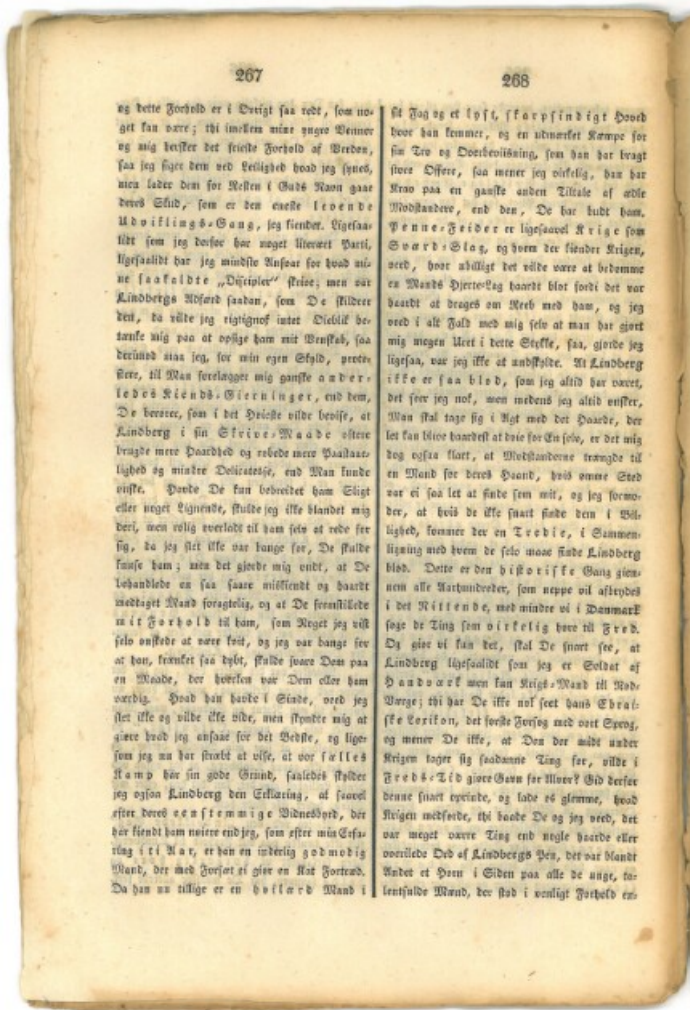

og dette Forhold er i Digtet saa ret, som mo-
get kan være; thi imidlertid mine yngre Venner
og mig lærer det frie Forhold af Verden,
saa jeg siger dem ved Felighed hvad jeg synes,
men lader dem for Resten i Guds Haand gaae
deres Skid, som er den eneste Leve-
de i Dødsriget. Gaa, jeg siger, sig
tilt som jeg beder dig noget tilsvaret, thi
lyghedslyst har jeg mindste Ansvar for hvad du
me saakaldte „Diplom“ skrive; men saa
Lindbergs Hoford saadan, som De sidder
der, da vilde jeg rigtig nok intet Nieskil
bestaa mig paa at opgive ham mit Besked, saa
derimod naar jeg, for min egen Skyld, gætte-
re, til Man foreslaaer mig ganske ander-
ledes Råd: Gættinger, end dem,
De beofter, som i det Høieste vilde beofter, at
Lindberg i sin Skrivelse Naade os mere
bragde mere Haardt og rebede mere Paalæ-
lighed og mindre Delisatesse, end Man kunde
viste. Væde De kan beofter ham Eligt
eller noget lignende, skulde jeg ikke blandt mig
deri, men vilig overlodt til ham selv at rede for
sig, da jeg sig ikke var lange for, De skulde
kunne ham; men det gjorde mig endt, at De
Løstendele en saa saare misfandt og haardt
medtaget Mand foragtelig, og at De forstillede
si i Forhold til ham, som meget jeg vil
selv ønske at være fort, og jeg var bange for
at han, skænket saa dybt, skulde svare Dem paa
en Maade, der kørtes var Dem eller ham
værdig. Hvad kan kørte i Stæde, ved jeg
slet ikke og vilde ikke vide, men skænte mig at
gætte hvad jeg ansaa for det Bedste, og lige-
som jeg nu har skrevet at vide, at vor lille
Kamp var sin gode Grund, saaledes skænte
jeg ogsaa Lindberg den Tillægs, at saavel
efter derved en saameget vidnesbyrd, der
har kendt ham noiere end jeg, som efter min Erfar-
ning i ti Aar, er han en indelig godmodig
Mand, der med Højsæt sig give en klar Fortæ-
d. Da han nu tillige er en hellard Mand i

et Højsæt et lyst, skærpsindigt Hoved
hvor han kørte, og en utvænket Kamp for
sin Tro og Dødsbeholdning, som han har bragt
sine Offere, som mener jeg vistelig, han har
Kraa paa en ganske anden Tilfælde af alle
Modstandere, end dem, De har kørte ham.
Penne. Hæder er ligesaaet Krige som
Sværdslag, og hvem der skænter Krige,
ved, hvor skæntet det vilde være at bedømme
en Mandes Hjerte-Lag kørte blot fordi det var
haardt at drages om Kæb med ham, og jeg
vedt i alle Tider med mig selv at man der gjort
mig megen Læst i dette Stykke, saa, gjorde jeg
ligesaa, var jeg ikke at anskætte. At Lindberg
ikke er saa blid, som jeg altid har været,
det sære jeg nok, men indvendt jeg altid ønsker,
Man skal tage sig i Højsæt med det Haardt, der
let kan blive kørte til at bise for En selv, er det mig
dog ogsaa klart, at Modstanderne skænte til
en Mand for deres Haardt, hvis omme Sted
var ei saa let at sære frem mit, og jeg for-
der, at hvis de ikke saar sig i den i Vil-
lighed, kommer der en Tredie, i Sammen-
ligning med hvem de selv maatte finde Lindberg
blid. Dette er den historiske Gang gien-
nem alle Kæmpe, som neppe vil afstyres
i det Næste, med mindre vi i Danmark
søge de Ting som virkelig have til Færd.
Og giv et saa det, skal De snart see, at
Lindberg ligesaaet som jeg er Soldat af
Hæder men kan sigt. Mand til Nord-
 Norge; thi har De ikke nok set hans Erva-
rte Korion, det første Højsæt med vort Sværd,
og mener De ikke, at Den der vilde under
Krigens Løst sig saadanne Ting far, vilde i
Tredie Tid gætte Dem for Mærke? Gud beder
danne sinnet tynde, og lade sig glæmme, hvad
sigen medfærd, thi havde De og jeg vedt, det
var meget værre Ting end nogle haardt eller
overlede Dø af Lindbergs Pen, det var Mandt
Væde et Højsæt i Elden paa alle de unge, sa-
kensfulde Mand, der had i venligt Forhold en

267
 og dette forhold er i Døgtig saa ret, som no-
 get kan være; thi indse mig ingen Demme
 og mig kendte det frie Forhold af Verden,
 saa jeg hjerte dem ved det vilde blod jeg syntes,
 men lader dem for Resten i Gud's Haand gaa
 deres Skid, som er den eneste Leve-
 liden i Livets Gange, jeg hender. Ughaa-
 ldt som jeg derfor har noget Mægtigt, Gæst-
 lighedslikt har jeg mindste Ansvar for hvad min
 ene saafaldte „Dyrtaler“ skete; men var
 Lindbergs Afvendt saadan, som De skider
 det, da vilde jeg rigtig nok miste Dittil be-
 tanke mig paa at opgive ham mit Beskrif, saa
 derimod saa jeg, for min egen Skyld, prete-
 rers, til Man foretog mig ganske ander-
 led end Rind. Deraf følger, end dem,
 De boeste, som i det Dittile vilde bevis, at
 Lindberg i sin Skrivelse Naade oftere
 brugte mere Haardt og robede mere Paalaa-
 lighed og mindre Delikatesse, end Man kunde
 vente. Væde De kan betvivle ham Sigt
 eller noget Ugent, skulde jeg ikke blandet mig
 deri, men vilig overlodt til ham selv at rede for
 sig, da jeg stit ikke var lange for, De skulde
 kasse ham; men det gjæder mig end, at De
 behandlede en saa saare misfærdigt og haardt
 medtaget Mand foretagelig, og at De fremkaldte
 en it Forhold til ham, som Regter jeg vil
 selv onskede at være frit, og jeg var bange for
 at han, fremst saa dybt, skulde joare Dem paa
 en Maade, der kendes var Dem eller ham
 værdig. Had kan handle i Stæde, end jeg
 stit alle og vilde alle vide, men sporede mig at
 give had jeg ansaa for det Bedste, og ligesom
 som jeg nu har skrevet at vide, at vor fælles
 Kamp var sin gode Grund, saaledes flykte
 jeg ogsaa Lindberg den Erklaring, at saavel
 efter deres egen fælles mægtige Vidnesbyrd, der
 har kendt dem noiere end jeg, som efter min Erfor-
 ring i i Naar, er han en indelig god modig
 Mand, der med Højsat stit give en klar Forstand.
 Da han var tillige er en høflig Mand i

268
 sit Tog og et lyst, forspindigt Hoved
 hvor han kommer, og en indvirket Kamp for
 sin Tro og Overbevisning, som han har bragt
 sine Offere, saa mener jeg vistelig, der har
 skra paa en ganske anden Tilfælde af alle
 Modstandere, end den, De har lagt ham.
 Venne-Fæder er ligesaaet Krige som
 Søard-Slag, og hvem der skider Krigen,
 end, hvor alldigt det vilde være at bekomme
 en Maade Hjerte-Tog taardt blot fordi det var
 daardt at drages om Kæb med ham, og jeg
 ved i alle Tald med mig selv at man har gjort
 mig megen Lret i dette Stykke, saa, gjæde jeg
 sigsaa, var jeg ikke et undskyldt. At Lindberg
 ikke er saa blod, som jeg altid har været,
 det ser jeg nok, men medens jeg altid ender,
 Man skal tage sig i Hæt med det Haardt, der
 let kan blive haardt at tale for sin selv, er det mig
 dog ogsaa klart, at Modstanderne trængde til
 en Mand for deres Part, hvis omme Sted
 var et saa let at fæde som mit, og jeg formo-
 der, at hvis de ikke snart fæde den i Vil-
 lighed, formæder de en Treble, i Sammen-
 lighed med hvem de selv moode fæde Lindberg
 blid. Dette er den høje ruffe Gang gien-
 nem alle Kartmander, som neppe vil afstyede
 i det Riffende, med mindre vi i Danmark
 søge de Ting som vistelig bare til Fred.
 Og giv vi saa det, skal De snart see, at
 Lindberg ligesaalet som jeg er Sølat af
 Hænder af men kan sigt-Maad til Mod-
 Værg; thi har De ikke nok set hans Ede-
 lste Veriton, det første Hørsog med vort Eyng,
 og mener De ikke, at Dem der midt under
 Krigen togter sig saadanne Ting for, vilde i
 Treble-Tid gjæde Gavn for Mægtig Sid berse
 denne snart eyende, og lode sig glæmme, hood
 Krigen medfæde, thi haade De og jeg ved, det
 var meget værre Ting end nogle haarde eller
 overlede Deb af Lindbergs Ven, der var Mandt
 Væde et Hæm i Elden paa alle de ang, ta-
 lensfulde Mand, der had i værlig Forhold

269
 ten til Lindberg eller til mig, som, skal det
 være længer, vil være et saukt National-Tal,
 og hvem vil forlange, at jeg under saadanne
 Omstændigheder skulde træde paa Lindbergs
 der selv blev et uafsluttet Offer, om jeg end
 saukt, han haade være mere nemem med et
 Besoen, der, efter min egen veds forselge og
 dets glædelige Erfaring, skær tog ingen Mand
 af Hælen!

270
 gaet til Tingshuset, skulde jeg nokken frigtede
 for, at han var gaet med at aabenhæd Tænk-
 men senere erfarede jeg, at det saukt sig ikke
 foretoet. Alle længe efterat Rosen var gaet,
 som haade Mand Ole Berzelius, og udbredt i
 indelig Klage for mig over hvad der var sket,
 foretoet at min Høst endog blev opmærksomme
 ved hans bestige Grundforspille. Han bestyede
 stas at tale om det bedste Tab, den var vilde
 komme til at lide, i det han værlig tænkte paa
 at maatte gaae fra Døds og Hjem s. u. v. hæde
 hods han gittrede Miffik, hendende til samme
 Øjenkaad, hvilket jeg nu ikke veer mig i Stænd
 til at erindre. Jeg foretoede dem min Maade
 vilde og min Høstendret i denne vanskelige
 Erklaring som jeg og uanfærdig Mand; og jeg er-
 foretoet, at jeg i denne Sag endte et rodfæde
 mig med en vilde Umbedret, Dr. Pøder
 Rønne i Døst, saameget mere, som han haade
 haaret i samme Forhold til Manden og Rosen,
 og haade været hære Besøgsge i mellem af
 hær. Efter at denne min Bevtaling var toget,
 hørte Manden ikke gjæde nogen Indvisele,
 fæde han mig, og jeg lærde ham at bjege
 Rosen samme Dag. I Mærlingen fem Pøder
 Rønne og jeg ind til Pøder, og Rosen var
 efter Døstendret hærmeelig vel tilfred; og
 et indlede hærte eller vilde Gæve med Pøder
 til ten begynde Beretalele. Manden talde
 stit Mægt en, at han ved denne Ulfte vilde
 blive minæret, i hvilken Døstendret et søge at
 lide Tansen den til det ene hærmed. Da
 hærte Hæringer, f. Er. at han ved at seile
 Søgen hvilket han skulde, da han stit det
 vide, hærte hærmed vilde i sig et Døst i Sø-
 men et Forbegjæde, at det var dog
 hærte Rosen bestyede frivillig, end at
 han i stude tvingde, hærte allele
 Eryndentlet for mig og hærmede mig i den
 Stæde, at haade Pøder Rønne og jeg, i Hærbet
 for at frænde, meget mere hærte hærte i
 Tansen om hærmedet af Søgen for den værlig-
 lig Døstendret, hvilket dengang i Bevtaling af
 Døstendret hærte stit for os som det hærte
 maatte nemlig være et alldes indlysende, at det
 stod for Manden og Rosen, som som Søgere
 hærte endte end offentliggjord. Det blev da
 ved den Bevtaling, at Rosen hærte næste Dag
 fremhæde sig for Døstendret; men da Manden
 gittrede, at han et hærte gaar, var jeg vilig til
 at overlade den Døst og Bøgn. Jeg hærte da
 Pøder Rønne, som hærte Dr. Døstendret
 Kløver næste, et toge med at tale med
 ham, for at hærte Rosen til at nytte den
 mærlig Døstendret i Hærten med Hærte til
 hærte fremhæde Indvisele; men han gittrede,
 at han et godt hærte være ude den følgende
 Dag (som just var en Døstendret), hærte han
 hærte vilde frive, og meente, at jeg som hærte

